

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

I. Aen-Merckinge Op de Ketterije der Manichéen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

ders / namentlijk die dese ketterg hebben wederlept/bespeuren.

I. AEN-MERCKINGHE

Op de Ketterije der Manichéen.

D. Cabeljau, Pag. 562.

DE Manichéen, seyd Augustinus *Epist.* 74. dat het houwelijk hare uytvercotene verboden, maer den volcke toelieten: Even ghelijck de Papisten, het houwelijk in hare gheestelijke als quaedt veroordeelen, ende in andere verdragen.

Catholijcke Andwoorde.

Dit selbe stuck heb ick boven beantwoordt in de *Denmerckinge* op de ketterije der Tacianen, ende de Encratiten.

Drage hier alleenlijck wederom / voor eerst, oft D. Cabeljau niet boozquaedt / ende onghewoost loft houdt / de ghemeynschap die een ghetrouwt man heeft met eene andere vrouwe / als sijne echtighe: blyuen twijffel. Wat reden anders / als om dat hy sijn trouw niet en magh bzyken / de welke hy aen sijn rechtighe huysvrouwe beloofst heeft: oft indien D. Cabeljau sich beroept op het ghebodt Godts: 'Tis my eben veel / want d'een grijpt soo wel plaetse in onse Gheestelijke / als d'ander. Het eerste, om dat sy eben vast zijn dooz hare belofte van supberheydt aen Godt / als een ghetrouwt man aen sijn wijf. Het tweede, om datter wel uytduckelijck staet *Numer.* 23. v. 21. Wanneer ghy den Heere uwen Godt, eene ghelofte sult ghelooft hebben, ghy en sult niet uytstellen die te betalen; want den Heere uwen Godt false sekerlijck van u eyschen, ende de sonde soude in u zijn. *Item salmo* 76. v. 12. Doet beloften,

beloften, ende betaeltse den Heere uwen Godt. Ende
elders meer.

Ten tweeden hzaegh' ick/oft de Manichéen om soos
danighe reden het houwelijck verboden aen ha-
re up berkozene / oft niet? Soo sae? Iest den
H. Augustinum *Lib. de Haresibus. Haresi 45.* daer sulc
ghy heel contrarie binden. So niet? soo zijn wy
gautschelijck verschillende vande Manichéen, de
wijle men (ghelijck wy upt Augustino datelijck
sullen behoonen) het eynde moet aensien / om
han eenigh werck te bonnissen/hoedanigh het 30/
goedt/ oft quaedt.

II. AEN-MERCKINGHE.

Op de Ketterije der Manichéen.

D. Cabeljau, Pag. 562.

DE Manichéen hielden af in de bedieninge des Avont-
maels vanden Kelck des Sacraments, seydte Gelasius
de Consecrat. dist. 2. C. Comperimus; ende Leo *Serm. 4. de*
Quadragesima. De Papiſten willen mede dat het volck
vanden gheheylighden beker af-houden sal.

Catholijcke Antwoorde.

Wat Gelasius helanght sijne woorden zijn dese:
Wy hebben bevonden dat sommighe, nuttende alleen de
portie van't lichaem, haer onthouden vanden kelck van't
H. Bloedt. De welcke buyten twijffel (want sy worden
verleydt, ick en weet niet uyt wat superstitie dat sy daer
toe verbonden zijn) moeten het heel Sacrament nemen,
oft daer van agheweirt worden, want het deylen van een
ende 't selve mystere, en can niet gheschieden sonder
groot-sacrilegie. Hy seght datter sommighe / name-
lijck Manichéen, 't sijnen tijde haer onthielden van
den kelck/maer hy boeghet by/ dat sy dit deden
upt